

гарския храмъ у Цариградъ, строенъ на негова собственна земя. (44).

Подиръ всичко това, цариградски-тъ бѫлгаре поеле върху си грижа-та за храма и съставила се „Община-та“, — единъ видъ главно настоятелство, което да управлява черковни-тъ работи и да се погрижи за отваряние-то на едно бѫлгарско училище при храма, Това настоятелство се състояло отъ слѣдующи-тъ лица: Отецъ Неофитъ Рилски, Отецъ Иларионъ Стояновичъ Хилиандарски, Георги Золотовичъ, Никола Тѫпчилещовъ, Гаврийлъ Кржтайовичъ, Савва Ст. Раковски, Василаки Великовъ, Гаврийлъ Моравеновъ, Николаки Чалжковъ, Александъ Ст. Б. Ежархъ, Константинъ Райновъ и Д-ръ Захарий Струмски. Това на тоятелство, което се наричало „*Бѫлгарската Община*“, урѣдило училище при храма, извадило бивши-тъ черковни настоятели, назначени отъ патриархия-та, а за дѣйствуи-щи черковни и училищни настоятели се разпорѣдило щото всѣка година да се избиратъ по 4-5 души отъ бѫлгарски-тъ сжловия въ Цариградъ. Еднаждъ избрани, членове-тъ на това главно настоятелство не се вече допождавале, нито се замѣтвале отсѫтствуи-щи-тъ, защото не слѣдъ много време бѫлгарски-тъ черковни работи взехъ друга посока, та дори до освобождение-то Гаврийлъ Моравеновъ го представляваше, по отношение само храма и училище-то, като му помагаше и Димитръ Добройовичъ.

Това главно настоятелство, или община-та е вършило и се е занимавало и съ много други народополезни работи. Прѣзъ 1856 год., слѣдъ провѣзгласяване-то на *Хат-и-хумайона* (45), по предназначение-то на Гаврийла Кржтайовичъ, Д-ръ Захарий Струмски, Василаки Великовъ и Константинъ Райновъ, отъ име-то на бѫлгарския народъ тая *Община* подала на султанъ Абдулъ-Меджида писменна молба, съ която го молила да позволи на бѫлгарския народъ да си

(44) Нѣкои казважтъ, че князъ Богориди е присѫтствуvalъ и когато се захватило приготвяване-то на параклиса (7-и Августа) и когато, слѣдъ свѣршиване-то му, билъ осветенъ (9-и Октомври).

(45) Рѣчи-тъ *хат-и-хумайонъ*, буквально преведени, значатъ *дѣйствие височайше*, или *царски, високайши актъ*, а въ сѫщностъ хатихумаюнъ-тъ бѣше единъ *вѣзглазъ, манифестъ*, съ който, подиръ кжржмска-та война, по настояване-то на Англия и Франция, султанъ Абдулъ-Меджиидъ обявяваше за равноправни всички-тъ си подданници, мюсюлманъ и немюсюлманъ, даваше пълна свобода на вѣроисповѣданія-та и, между друго, заповѣдаваше да станатъ преобразования, сѫобразни съ врѣме-то, въ управление-то на всички-тъ християнски общини.